

Meisjes en caravans

Ik zie een serie doeken, die ik maar even meisjeswereld in de natuur noem en een serie caravans vaak in bos of ander groen. Wat doen ze daar?

"Soms weet ik dat ook niet wat ze daar aan het doen zijn, ehm ik bedoel bij de meisjes heb ik wel een beginidee in welke houding ik ze wil neerzetten en een idee in welke omgeving ik ze wil plaatsen, maar dan ontstaat er een spel van verf en het beeld, de sfeer, de uitstraling en wat er dan nog meer binnen dat doek kan gebeuren. Ik denk dat ik door mijn schilderijen aan het uitzoeken ben wat ze daar aan het doen zijn."

Maar de meisjes zijn wel heel duidelijk aanwezig vooral door de manier waarop ze zich in hun omgeving bewegen.

Nou, die houding van de meisjes moet op een bepaalde manier prikkelen en er moet iets vanuit gaan een bepaalde ehm, ja zijnstoestand. Hun houding versterkt een bepaalde sfeer, een bepaald moment. Daarin gaat iets gebeuren in een soort beweging. Het heeft te maken met het hebben van een eigen wereld in deze wereld. Ze dagen de kijker uit, zo van kijk mij, kijk naar mij, maar ondertussen wend ik me af. Het heeft heel erg met een gevoel te maken, een moment van ergens ingaan, terwijl je niet weet wat er zal gaan gebeuren. Ik schilder hun gezichten vrij vaag en als ze ons aankijken wenden ze hun blik af, zien we hun gezicht wel dan kijken ze over hun schouder en gaan ze op de loop.

Soms schilder ik alleen de benen. Er is eigenlijk steeds sprake van een binnenwereld en een buitenwereld. En daar is iets gaande. Ja, daar ben ik heel bewust mee bezig, ik wil helemaal niet, dat die meisjes of de caravans daar heel rustig staan en het is allemaal prettig, maar het beeld moet meerdere lagen hebben, de ene keer denk je hé ziet er mooi uit en prettig en de ander keer kijk je naar hetzelfde en je denkt hier klopt toch iets niet, wat is er nu gaande. Ik probeer dus die spanning op te voeren. Daar speel ik mee en het mooie is dat je dat allemaal in verf kan uitdrukken. Nou ja, er is een beeld en dan de compositie en het kleurgebruik, de opbouw van de verf, de penseelhantering en de richting van het schilderen werken daar aan mee. Dat laatste is heel duidelijk in mijn werk te zien daar versterk ik opgaande bewegingen of een neerdaalde mee. En elk onderdeel wat het ook is, een stukje boom of een grasspriet of een stukje steen of een rood plekje speelt een onderdeel in het totaal.

Kleur bepaalt de gevoelswaarde en de sfeer met welke kleuren werk jij?

Ik werk vaak met groenen in combinatie soms met oranje of rood. Rood en groen zijn complementair, groen wordt groener en rood wordt dus roder. En dan heb ik geel en geel kan dus zonlicht aangeven of de kracht van het leven of het licht wat vanuit de caravans naar buiten komt. Geel kan heel warm en prettig zijn, maar als je goed kijkt op mijn schilderijen dan klopt het niet met dat geel. Sommige kinderen zijn blauw, dat geeft een soort koelheid, andere kinderen hebben een vreemd oranje-roze tegen het groen aan, waardoor het extra krachtig wordt van kleur. Ik gebruik de verf heel dun, het moet er ijl uitzien allemaal. Tegelijkertijd moet de toeschouwer bij het kijken echt dat gras ruiken of kunnen voelen of het water in willen of dat prachtige bospaadje opgaan om bij de caravan te komen, elan, die gevoelswaarde moet het oproepen bij de kijker."

Maar er zitten addertjes onder het gras.

"In eerste instantie denkt men als men naar mijn werk kijkt, hé lekker, mooi groen, zonlicht, mooie kleuren maar de andere keer dat je kijkt vraag je je af of die meisjes wel in een aangename omgeving staan. De meeste mensen ervaren groen, denk maar aan de natuur om ons heen, als prettig omdat groen rust geeft. Mijn kleuren kloppen soms niet. Je hebt bijvoorbeeld hard groen, dat noem ik dan venijnig groen en een waterig groen wat toch een beetje prettig aandoet. Dat zit in 'De engelbewaarder' dat meisje wat een beetje boven het water vliegt. Daar zit venijnig groen in, dat beetje koele groen en verbleekt water met scherpe en onscherpe geschilderde delen. Door die verschillende soorten groen goed te gebruiken probeer ik onrust te creëren. Soms is dat heel subtiel. Ook bij de caravans hangt er iets in de lucht."

De caravans zijn heel herkenbaar, maar net als bij de meisjes weten we niet wat daarbinnen gebeurt Ze staan in hun eigen wereld.

"Iedereen heeft wel wat met een caravan. Wat ik heel mooi vind is het beeld van zo'n caravan, over het algemeen zijn ze wit dus je krijgt een mooi contrast met het duistere van het bos waarin ze half verscholen staan. Ik schilder ze zo dat er een bepaald licht op schijnt en dan heb je altijd dat één kant minder belicht wordt dus dat wordt ook een soort decorstuk in de omgeving. Sommige ramen zijn donker en bij sommige is het licht aan, maar zie je niks van binnen. Het blijven een soort abstracties, aantrekkelijk om te zien op een prachtige plek, vakantie heerlijk toch, het lijkt in orde, maar tegelijkertijd door de verf en de kleur weert het ook weer af. Dat is wel een rode draad in al mijn werk: ik probeer een zo groot mogelijke spanning te creëren op een zo'n stil mogelijk ding als een schilderij. Ik trek de kijker mee in iets, maar het beeld is onaf. Dat vind ik zelf altijd het mooie van schilderijen die ik heel goed vind: ik blijf kijken, omdat het op de een of andere manier niet af is, dat verhaal mag ik zelf invullen. En iedere keer als je kijkt zie je een ander detail in het schilderij dat je verhaal een andere draai geeft. Dat probeer ik ook in mijn schilderijen. Het beeld moet dat toelaten en een soort spanning houden van aantrekken en afstoten, ja dat vind ik dus heel fascinerende."

Tekst: Marianne Bijlstra
maart 2002